

Big tech

CIJFERS BIJ HET NIEUWS
ONTSLAGEN IN DE TECHSECTOR

Samenstelling:
Serena Frijters

Veel techbedrijven nog steeds groter dan in 2019, Musk gaat tegen deze trend in

■ Het ene na het andere techbedrijf kondigt massa-ontslagen aan. Alleen al in januari gaat het om zeker 60 duizend medewerkers bij 200 bedrijven. Barst er opnieuw een internetbubbel? Dat lijkt zo'n vaart nog niet te lopen, veel van deze bedrijven hebben nog steeds meer personeel in dienst dan enkele jaren geleden. Na de eerste coronaschok in het voorjaar van 2020 ontsloegen de grote techbedrijven nauwelijks iemand, twee jaar lang werd juist veel personeel geworven. De techsector had baat bij de explosieve groei van het aantal thuiswerkers.

Zo is Amazon sinds 2019 ruimschoots verdubbeld, van minder dan 800 duizend werknemers naar ruim 1,6 miljoen. De 18 duizend aangekondigde ontslagen zijn minder dan 2 procent van het personeelsbestand. Bij Alphabet

(Google) verdween zo'n 5 procent van de banen, bij Meta (Facebook) 12 procent. Maar ook hier volgden de ontslagen op ongekende groei. Google is in drie jaar met bijna 60 procent gegroeid, Meta ging van 45 duizend personeelsleden in 2019 naar 87 duizend in 2022.

Elon Musk heeft wel danig gesneden in het aantal medewerkers. Twitter heeft nu nog 2.300 mensen in dienst, dat waren er vorig jaar nog 7.500. Ruim twee op de drie werknemers moesten een andere baan zoeken sinds de miljardair het bedrijf overnam.

Apple heeft tot dusver massa-ontslagen weten te vermijden, maar het is ook met slechts 20 procent gegroeid sinds 2019. Directeur Tim Cook maakte deze week bekend zijn eigen salaris te halveren. In 2023 moet hij het doen met 49 miljoen dollar.

Duizenden techwerknemers zijn ontslagen. Is er reden tot paniek?

5 VRAGEN

MASSAONTSLAG

De vette jaren van de techsector zijn voorbij. Is de ontslaggolf een teken dat de branche volwassen wordt? Vijf vragen over het massale banenverlies.

1 Waarom worden er nu zo veel mensen ontslagen in de techsector?

'Toen ik nog studeerde, zeiden we: ah, de bedrijven gaan in bad. Als het moeilijk gaat, is dat een mooi moment om de boel op te schonen.' Jan Frederik Slijkerman is techanalist bij ING. Tijdens de pandemie groeide de techsector gigantisch in omvang, gespekt door de sterk gestegen vraag naar onder meer (thuiswerk)apparatuur, software en digitaal entertainment. De vraag naar geschoold personeel was groot, techbedrijven namen zoveel mogelijk mensen aan.

'Dat kon niet eeuwig duren', zegt Slijkerman. 'Het wil niet zeggen dat het nu slecht gaat in de sector, het is eerder een correctie. Maar onderschat het niet: de markt is wel veranderd.' Hij noemt de gestegen rentes, waardoor geld lenen duurder is. Door strengere privacyregels kan een bedrijf als Meta minder persoonlijke data van gebruikers opsorpen om die voor dure advertenties te verkopen. Nieuwkomer TikTok slokt gebruikers op en biedt goedkope advertenties aan. De winstgevendheid staat onder druk, de groei vertraagt, beurskoersen dalen. Gigantische uitgaven aan personeel en ambitieuze projecten met een onzekere opbrengst zijn in dat klimaat niet echt te verantwoorden – en zeker niet bij de aandeelhouders.

'In de VS maken aandeelhouders de dienst uit en met de gezakte aandeleprijs liggen veranderingen zoals bezuinigingen voor de hand', zegt Patrick Verwijmeren, hoogleraar Corporate Finance aan de Erasmus Universiteit. 'Maar een massaontslag zorgt ook voor negatieve publiciteit. En dus zie je dat al die techbedrijven meegaan met de kudde en nu allemaal hun ontslagen aankondigen. Als je het in je eentje doet, lijkt er iets mis met jou. Als ieder-

een het doet, ligt het aan de markt.'

2 Is deze ontslaggolf typerend voor de techsector?

Slijkerman: 'Als je kijkt naar een bedrijf als Shell, dat heeft de afgelopen 100 jaar geprofiteerd van olie en gas, en nu moet het over naar iets nieuws. In de techsector gaat dat veel sneller. De afgelopen tijd moest bijvoorbeeld alles naar de cloud, dus zet iedereen datacenters neer, met bijbehorende snelle verbindingen en infrastructuur. Dat vergt grote investeringen. Maar op een gegeven moment is de transitie klaar en zijn de mensen die dat hebben gerealiseerd niet meer nodig.'

3 Is er reden tot paniek voor mensen die in deze sector werken?

'Er moet worden bespaard op kosten, maar dat betekent niet dat de techsector als geheel minder zal groeien.' Wim Zwanenburg volgt big tech als beleggingsanalist bij Stroeve en Lemberger. 'Digitalisering gaat door, en er

Als je het in je eentje doet, lijkt er iets mis met jou. Doet iedereen het, dan ligt het aan de markt

is een grote behoefte aan mensen die de juiste vaardigheden hebben, ook buiten de techsector. Denk aan de auto-industrie: daar is behoefte aan goede programmeurs. Of de energietransitie.' Persbureau Bloomberg schrijft dat de vraag naar beginnende softwareprogrammeurs bij de overheid vorig jaar met 36 procent is gestegen, in de bouw was dit 28 procent.

Dit neemt niet weg dat er in iets meer dan een jaar wereldwijd ruim 200 duizend techmedewerkers hun baan kwijt zijn geraakt. Onder wie mensen die ergens al tientallen jaren werken, of hierdoor hun visum of woning dreigen te verliezen. Want ook al zijn er de afgelopen jaren héél veel mensen aangenomen, de techsector hanteert geen last in, first out-beleid.

4 Gaan we hierdoor de komende jaren minder innovatie zien?

Verwijmeren: 'Er worden nog steeds

grote investeringen gedaan, techbedrijven moeten blijven innoveren.' Zo kondigde Microsoft een paar dagen na het ontslag van tienduizend mensen aan de samenwerking met kunstmatige intelligentie-bedrijf OpenAI te verlengen, een project dat miljarden dollars kost. Maar in een klimaat waar het moeilijker is geld bij elkaar te sprokkelen, weegt het oordeel van de aandeelhouder een stuk zwaarder. 'Google heeft de afgelopen jaren behoorlijk wat projecten gedaan waar aandeelhouders niet over te spreken waren, zoals Google Glass.' Een computer en bril in één, een project dat nooit van de grond is gekomen. Of Google Stadia, waarmee je met een internetverbinding en een controller kunt gamen – Google trok hier halverwege januari de stekker uit. De website *Killed by Google* houdt alle grote projecten bij die Google de nek heeft omgedraaid. Het zijn er 281 in totaal.

'Nu zullen aandeelhouders er strenger op toezien dat investeringen ook iets opbrengen', zegt Verwijmeren. 'De markt wordt nu volwassen. In het begin is winst minder belangrijk, dan moet je investeren om te blijven groeien. Nu gaan de kosten steeds meer een rol spelen en dus moet je projecten tegen het licht houden. En soms zeggen: hier stoppen we mee.'

5 Kunnen we in Nederland ook een ontslaggolf verwachten?

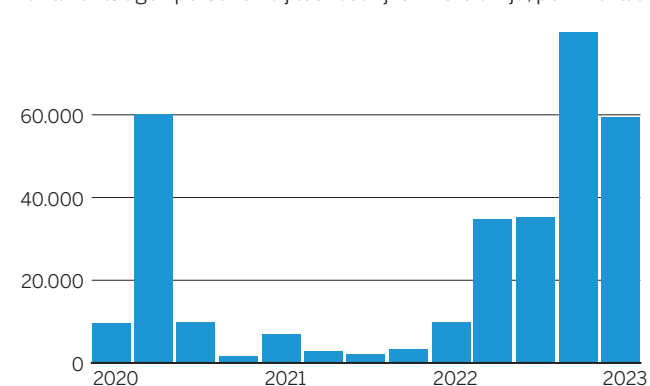
'Als een Nederlands techbedrijf mensen wil ontslaan, dan is dit het moment om je in de kudde te verschuilen', zegt Verwijmeren. 'Maar in Nederland zijn werknemers beter beschermd, dus hier kun je minder makkelijk een groot deel van je mensen op staande voet ontslaan.' Daarbij vallen de ontslagen bij de grote techbedrijven voornamelijk bij afdelingen zoals onderzoek en ontwikkeling, die vooral in de VS zijn gevestigd.

Toch verdwijnen ook in Nederland banen, zoals 300 kantoorfuncties bij bol.com en 240 werknemers bij communicatiebedrijf MessageBird. Verwijmeren: 'De economische onzekerheid is in Nederland evengoed van toepassing. En vanuit de economie wil je mensen zo efficiënt mogelijk inzetten. Dan is het beter dat ze weggaan, en ergens terecht komen waar ze meer toe te voegen hebben.'

Simoon Hermus

Ontslaggolf na 'coronapauze'

Aantal ontslagen personen bij techbedrijven wereldwijd, per kwartaal

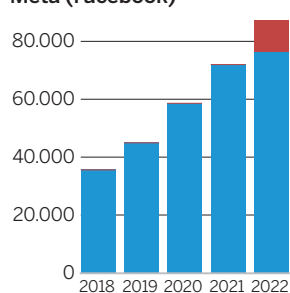

270123 © de Volkskrant. Bron: Layoffs.fyi | 2023: alleen januari

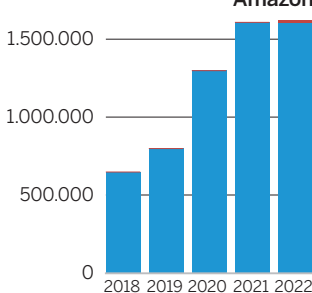
Ontslagen vaak na enorme groei

■ Personeel ■ Ontslagen 2022-2023

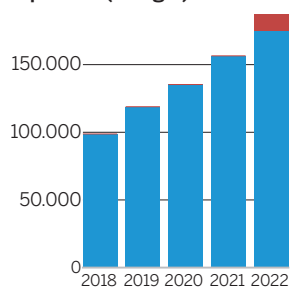
Meta (Facebook)

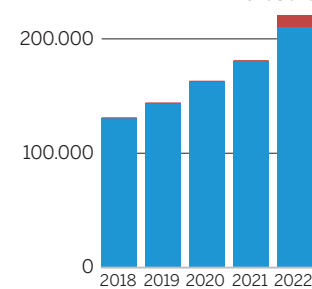
Amazon

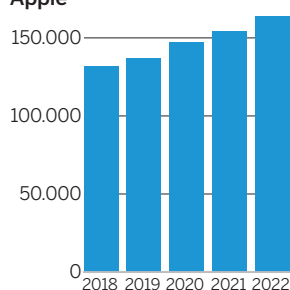
Alphabet (Google)

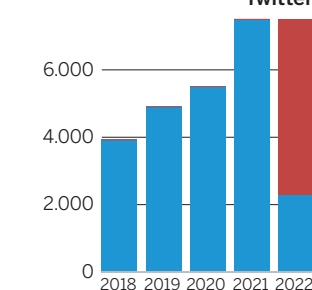
Microsoft

Apple

Twitter

© de Volkskrant. Bron: bedrijfsrapporten, MacroTrends, Reuters, layoffs.fyi

Het interieur van het hoofdkantoor van bol.com in Utrecht.

Foto Robin van Lonkhuisen/ANP